

Реч.28/06

ОКРУЖНИ СУД У БЕОГРАДУ, У ВЕЋУ САСТАВЉЕНОМ ОД СУДИЈА: МАРИНЕ ГОВЕДАРИЦА, ПРЕДСЕДНИКА ВЕЋА, ДУШКА МИЛЕНКОВИЋА И ДУШИЦЕ МАРИНКОВИЋ, ЧЛАНОВА ВЕЋА, У ПРАВНОЈ СТВАРИ ПОДНОСИЛАЦА ЗАХТЕВА СРПСКЕ ЛИБЕРАЛНЕ СТРАНКЕ из Београда, Студентски трг бр.11 чији су пуномоћници Слободан Мавреновић, адвокат из Београда и проф.др. Коста Чавошки из Београда; УДРУЖЕЊА ПРИПАДНИКА ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ВОЈСКЕ У ОТАЦБИНИ 1941-1945 из Београда, ул.Узун Миркова бр.3А/VI, апт.6 чији је пуномоћник проф.др. Огњен Адум из Београда; УДРУЖЕЊА ПОЛИТИЧКИХ ЗАТВОРЕНИКА И ЖРТАВА КОМУНИСТИЧКОГ РЕЖИМА из Београда, ул.Узун Миркова бр.3А/VI, апт.6 чији је пуномоћник Војислав Кронпић из Београда; УДРУЖЕЊА КЊИЖЕВНИКА СРБИЈЕ из Београда, ул.Француска бр.7 чији је пуномоћник председник Удружења Србољуб Игњатовић из Београда; АДВОКАТСКЕ КОМОРОЕ СРБИЈЕ из Београда, ул.Дечанска бр.13 коју представља председник Адвокатске коморе Владимира Шешлија, адвокат из Београда а заступа Драгољуб Ђорђевић адвокат из Београда; ОМЛАДИНЕ ДЕМОКРАТСКЕ СТРАНКЕ СРБИЈЕ из Београда, ул.Париска бр.13 чији је председник Драган Даничић из Београда а пуномоћник Слободан Мавреновић, адвокат из Београда и Наде Томић-Вуковић из Београда, ул.Пожешка бр.77, РАДИ РЕХАБИЛИТАЦИЈЕ САДА ПОК.СЛОБОДАНА ЈОВАНОВИЋА, након рочишта одржаног дана 11.06.2007.године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ ЗАХТЕВ Српске либералне странке, Удружења припадника Југословенске војске у отаџбини 1941-1945, Удружења политичких затвореника и жртава комунистичког режима, Удружења књижевника Србије, Адвокатске коморе Србије, Омладине Демократске странке Србије и Наде Томић-Вуковић, **ЗА РЕХАБИЛИТАЦИЈУ САДА ПОК.СЛОБОДАНА ЈОВАНОВИЋА**, рођеног дана 21.новембра 1869.године у Београду од оца Владимира и мајке Јелене, преминулог у Лондону дана 12.децембра 1958.године, **ПА СЕ УТВРЂУЈЕ** да је **ПРЕСУДА ВРХОВНОГ СУДА ФЕДЕРАТИВНЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ – ВОЈНО ВЕЋЕ** суд.бр.1/46 од 15.7.1946.године у делу којим је сада пок.Слободан Јовановић осуђен на казну лишења слободе с принудним радом у трајању од 20 година, губитак политичких и појединачних грађанских права у трајању од 10 година, конфискацију целокупне имовине и на губитак држављанства, **НИШТАВА ОД ТРЕНУТКА ЊЕНОГ ДОНОШЕЊА – 15.7.1946.године** и да су **НИШТАВЕ СВЕ ЊЕНЕ ПРАВНЕ ПОСЛЕДИЦЕ**, укључујући и казну конфикације имовине, а **РЕХАБИЛИТОВАНО ЛИЦЕ – САДА ПОК.СЛОБОДАН ЈОВАНОВИЋ СМАТРА СЕ НЕОСУЂИВАНИМ**.

О б р а з л о ж е њ е

Подносиоци захтева су у захтеву за рехабилитацију навели да је сада пок. Слободан Јовановић - професор Правног факултета у Београду а за време Другог светског рата потпредседник и председник Југословенске владе у иностранству и заступник министра војног, пресудом Врховног суда ФНРЈ- Војно веће, суд.бр.1/46 од 15.7.1946. године осуђен за кривична дела издаје и ратних злочина из чланова 3, 4 и 6 Закона о кривичним делима против народа и државе на казну лишења слободе са принудним радом у трајању од 20 година, губитак политичких и појединих грађанских права у трајању од 10 године, конфискацију целокупне имовине и на губитак држављанства, да је у том поступку Слободану Јовановићу суђено у одсуству тако да није могао да изнесе одбрану, да против пресуде којом је осуђен није била дозвољена жалба и да се у том поступку чула само реч тужбе. Подсетили су да је Слободан Јовановић био и председник Краљевске академије и писац дела од непроцењивог значаја за нашу књижевност и историју – српску културу уопште. Навели су да су за време Другог светског рата у Србији постојала два антифашистичка покрета која су била међусобно супротстављена из политичких и идеолошких разлога и да је Слободану Јовановићу суђено икључиво из идеолошких и политичких разлога и да је из тих разлога проглашен кривим јер је давао подршку Југословенској војсци у отаџбини и Равногорском покрету. Полазећи од наведеног и сматрајући да пресуда Врховног суда ФНРЈ - Војно веће није заснована на правно-релевантним чињеницама и да разлози доношења те пресуде изражавају идеологију и политичку вольу победника у Другом светском рату, предложили су да се на основу Закона о рехабилитацији захтев усвоји.

У проведеном поступку доказима изведеним и цењеним у смислу члана 8 Закона о парничном поступку у вези члана 30 став 2 Закона о ванпарничном поступку, утврђено је:

- да је Слободан Јовановић рођен у Београду дана 21.11.1869. године од оца Владимира и мајке Јелене а да је преминуо у Лондону дана 12.12.1958. године;

- да је пресудом Врховног суда Федеративне Народне Републике Југославије – Војно веће, суд.бр.1/46 од 15.7.1946. године оптужени Слободан Јовановић оглашен кривим што је као председник емигрантских влада заједно са оптуженима Божидаром Пурићем, Момчилом Нинчићем, Миланом Гавриловићем, Петром Живковићем и Радојем Кнежевићем:

а) – у јануару 1942. године именовао оптуженог Драгољуба – Дражу Михаиловића за Министра војног а у јулу исте године и за начелника штаба Врховне команде и слао му директиве да не почиње борбу против окупатора док Немачка не капитулира, односно док се јаче савезничке снаге не искрцају у

Југославији док је с друге стране одобравао, подстрекавао и политички помагао оптуженог Михаиловића у борби против ослободилачких снага у Југославији;

б) - унапређивао, одликовао и похваљивао четничке команданте који су се под командом оптуженог Михаиловића особито истицали у сарадњи са окупатором у борби против партизана, док је с друге стране лишио чина официре који су остали верни своме народу и сврстали се у редове ослободаличке војске и водили борбу против окупатора, хапсио и прогонио у иностранство официре који су одобравали ослободилачку борбу и изразили жељу да се врате у отаџбину и да се боре против окупатора;

в) - упућивао оптуженом Михаиловићу оружје, муницију, одећу и осталу ратну спрему и веће количине новца из државне касе да их употреби за гашење народног устанка;

г) - расипао државни новац, организовао радио емисије преко иностраних станица, издавао за иностранство и у земљу убаџивао разне публикације, подмићивао реакционарне новине и штампу са циљем да у иностранству оптуженог Михаиловића лажно представе као носиоца борбе против окупатора, а у земљи распиривао братоубилачку борбу и слабио снагу наших народа у борби против окупатора иако је тачно знао да четници оптуженог Михаиловића врше поколе над народом он се саглашавао са четничким злочинцима и сам оглашавао преко радио емисија стављање под слово «З» држављана Југославије;

па је на описани начин извршио кривична дела издаје и ратног злочина из члана 3 тач.3, 4 и 6 Закона о кривичним делима против народа и државе а на основу члана 4 и 5 тог Закона у вези члана 16 Закона о држављанству и чланова 1, 3, 5 и 6 Закона о врстама казне, осуђен је на казну лишења слободе с принудним радом у трајању од 20 година, губитак политичких и појединих грађанских права у трајању од 10 година, конфискацију целокупне имовине и на губитак држављанства.

Ценећи утврђено чињенично стање суд је нашао да је захтев за рехабилитацију сада пок.Слободана Јовановића основан.

Према члану 1 Закона о рехабилитацији («Службени гласник РС» бр.33/06) рехабилитују се лица која су од 6.4.1941.године до дана ступања на снагу тог Закона (25.4.2006.године) без судске или административне одлуке, односно судском или административном одлуком лишена, из политичких или идеолошких разлога, живота, слободе или неких других права, а имала су пребивалиште на територији Републике Србије.

Сада пок.Слободан Јовановић био је истакнута личност свог времена (историчар, правни писац и књижевник, од 1897.године професор државног и уставног права на Правном факултету Велике школе потом од 1900.године па до

пензионисања 24.7.1940. године редован професор Правног факултета Београдског универзитета а 1914. године је био изабран за ректора Београдског универзитета, члан Српске Краљевске академије а у периоду од 1928. до 1931. године и њен председник, председник Српског културног клуба, шеф Пресбираа при Врховној команди Српске војске у I и II балканском рату, шеф Пресбираа Врховне команде и у Првом светском рату у којем је са српском војском прошао кроз Албанију и једно време био стациониран на Крфу, учесник на Париској Конференцији мира 1919. године као експерт при Југословенској делегацији.

Слободан Јовановић је био против прилажења Југославије Тројном пакту а 27.3.1941. године док је извођење преврата још било у току прихватио је да уђе у Владу коју је формирао генерал Симовић, како су његови савременици говорили из «дубоког осећања дужности», био је члан Владе Краљевине Југославије у избеглиштву и у њеном раду учествовао до августа 1943. године – дакле прве 2,5 године (у периоду тзв. «чиновничке владе 10.8.1943. – 1944. није имао удела и утицаја) с тим што је на челу Владе био од 11.1.1942. године до 26.6.1943. године вршећи и дужност заменика Министра војске у отаџбини, а до тада као и након тога – до августа 1943. године био је подпредседник Владе Југословенска влада у избеглиштву прихватила је Атлантску повељу, Декларацију о савезничкој солидарности у заједничкој борби против Немачке и њених савезника а у јануару 1942. године и Вашингтонску декларацију. Влада није сарађивала са силама осовине у борби против партизанских одреда Народно-ослободилачке војске у Земљи а давала је подршку Југословенској војсци у отаџбини и Равногорском покрету. Све ово су познате историјске чињенице.

Припадници Југословенске војске у отаџбини и Равногорског покрета, почев од 17.4.1941. године до 15. маја 1945. године, Законом о изменама и допунама Закона о правима бораца, војних инвалида и чланова њихових породица («Службени гласник РС» бр. 137 од 24.12.2004. године) добили су статус бораца Народно-ослободилачког рата у погледу права признатих тим Законом и у потпуности су изједначени са припадницима партизанских одреда Народноослободилачке војске и Југословенске армије, без обзира на то да ли су осуђени правноснажним судским пресудама и да ли су учествовали у борбама против партизана.

Слободану Јовановићу је суђено као потпредседнику, односно председнику Краљевске владе у емиграцији и као присталици другачијих политичких идеја које су се косиле са идеологијом чије су присталице однеле војно-политичку победу у грађанском рату који се на овим просторима водио истовремено са ратом против окупаторских снага Немачке и њених савезника, стављено му је на терет и осуђен је за политичку, пропагандну и материјалну подршку анткомунистичким снагама у земљи. Пресуда којом је Слободан Јовановић осуђен неспорива је са начелима правне државе и резултат је поступања политичког правосуђа постојећег у време њеног доношења, о чему сведоче и језик и терминологија који су приликом њеног писања коришћени, поступак у коме је донета имао је све одлике политичког процеса (илустрација тог процеса су и

подаци да се у њему судило групи од 24 лица-како су тадашње новине писале «групи од 24 издајника и ратна злочинца» а да је суђење трајало веома кратко од 10.6.1946. до 15.7.1946. године када је изречена пресуда и да је у том периоду суђењу које се одржавало у дворани Пешадијског училишта у Топчидеру присуствовало око 30.000 људи). У спроведеном поступку били су погажени нека од основних људских права и темељни правни принципи, како су то правилно у својој речи приметили и подносиоци захтева за рехабилитацију (право на одбрану, двостепеност поступка и др.) па су, имајући све ово у виду, по налажењу суда у конкретном случају испуњени услови из цитирање одредбе члана 1 Закона о рехабилитацији, због чега је применом одредбе члана 5 став 1 истог Закона усвојен захтев за рехабилитацију сада пок. Слободана Јовановића и одлучено као у изреци.

Овом одлуком извршена је правна рехабилитација сада пок. Слободана Јовановића, истина много година након његове смрти, па се њоме не могу ни избрисати ни ублажити многобројне и несагледиве последице које је пресуда Врховног суда ФНРЈ – Војно веће Суд.бр.1/46 од 15.7.1946. године имала за Слободана Јовановића и његово живљење од доношења пресуде па до смрти, међутим његова морална рехабилитација додогодила се знатно раније о чему, између осталог, сведочи штампање његових сабраних дела која најбоље говоре и сведоче о њему и времену у коме је живео.

Имајући у виду личност и дело Слободана Јовановића, суд налази да није било потребно да подносиоци захтева ближе образложу постојање интереса за његову рехабилитацију у смислу члана 2 ст.1 Закона о рехабилитацији.

Из наведених разлога, одлучено је као у изреци.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против овог решења није
дозвољена жалба.

Председник већа-судија
Марина Говедарица

За тачност отправка тврди: Са

АДВОКАТСКА КОМОРА СРБИЈЕ
Бр. 282/107
10.7.2007. год.
БЕОГРАД

Реш.бр.28/06

ОКРУЖНИ СУД У БЕОГРАДУ, судија Марина Говедарица као председник већа, у правној ствари подносилаца захтева СРПСКЕ ЛИБЕРАЛНЕ СТРАНКЕ из Београда, Студентски трг бр.11, чији су пуномоћници Слободан Мавреновић адвокат из Београда и проф.др.Коста Чавошки из Београда, УДРУЖЕЊА ПРИПАДНИКА ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ВОЈСКЕ У ОТАЦБИНИ 1941-1945 из Београда, улица Узун Миркова бр.3-а/VI, апартман 6, чији је пуномоћник проф.др. Огњен Адум из Београда; УДРУЖЕЊА ПОЛИТИЧКИХ ЗАТВОРЕНИКА И ЖРТАВА КОМУНИСТИЧКОГ РЕЖИМА из Београда, улица Узун Миркова бр.3-а/VI, апартман 6, чији је пуномоћник Војислав Кронпић из Београда; УДРУЖЕЊА КЊИЖЕВНИКА СРБИЈЕ из Београда, улица Француска бр.7, чији је пуномоћник председник Удружења Србољуб Игњатовић из Београда; АДВОКАТСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ из Београда, улица Дечанска бр.13, коју представља председник Адвокатске коморе Владимира Шашлија, адвокат из Београда, а заступа Драгољуб Ђорђевић адвокат из Београда; ОМЛАДИНЕ ДЕМОКРАТСКЕ СТРАНКЕ СРБИЈЕ из Београда, улица Париска бр.13, чији је председник Драган Даничић из Београда а пуномоћник Слободан Мавреновић адвокат из Београда и НАДЕ ТОМИЋ-ВУКОВИЋ из Београда, улица Пожешка бр.77, ради рехабилитације сада пок.Слободана Јовановића, ван рочишта дана 29.10.2007.године, донео је

РЕШЕЊЕ

ИСПРАВЉА СЕ решење Окружног суда у Београду Реш.28/06 од 11.06.2007.године тако што се:

- у шестом реду изреке решења иза речи "године" бришу речи "у Београду" и додаје: "по старом календару, односно 3.12.1869.године по новом календару, у Новом Саду"

- у образложењу решења на страни 2 у првом реду трећег става иза речи "рођен" брише "у Београду" и додаје "у Новом Саду" а иза речи "године" додају речи "по старом календару, односно дана 3.12.1869.године по новом календару".

У свему осталом решење Реш.28/06 од 11.06.2007.године остаје непромењено.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Дана 11.06.2007.године донето је решење Реш.28/06 којим је одлучено о захтеву за рехабилитацију сада пок.Слободана Јовановића. Омашком у писању у

изреци решења као и у образложењу као место рођења Слободана Јовановића наведен је град Београд иако је Слободан Јовановић рођен у Новом Саду а пропуштено је и да буде наведено да датум његовог рођења 21.11.1869.године одговара рачунању по тзв. старом календару те да је датум рођења Слободана Јовановића према новом календару дан 3.12.1869.године.

Имајући у виду ову омашку Окружни суд је сходно чл.349 у вези чл.354 ЗПП-а и чл.30 ст.2 Закона о ванпарничном поступку донео решење којим је исправио ознаку места рођења сада пок.Слободана Јовановића и прецизирао датум његовог рођења.

На основу изложеног одлучено је као у изреци.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА
Марина Говедарица

За тачност отправка тврди:
М.С.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ

Против овог решења није дозвољена жалба.